

Design lezecké obuvi pro firmu TRIOP

Tomáš Drábek

Bakalářská práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš DRÁBEK**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Design obuvi**

Téma práce: **Design lezecké obuvi pro firmu TRIOP**

Zásady pro vypracování:

1. Vypracujte modelové řešení lezecké obuvi. Provedení minimálně jeden funkční pár. Případně dva půlpáry.
2. Předložte kresebné návrhy, které obsahují vaše řešení designu tohoto typu obuvi. Vaším úkolem je najít nápadité a přijatelné estetické řešení tohoto typu obuvi při respektování funkčních a bezpečnostních požadavků, při respektování výrobní technologie firmy TRIOP. Rovněž je vaším úkolem zohlednit i komerční stránku řešení obuvi pro realizaci seriové výroby vámi navrženého modelu.
Technika: Dokumentační zpráva s kresebnou přílohou vývoje řešení ve formátu A4 doplněná posterem ve formátu 100 x 70 v tištěné formě na ploteru.
3. Součástí předložené práce je předání jak textové části tak i prezentace ve formátu 100 x 70 na nosičích CD ve dvojitým vyhotovení.

Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Firemní literatura, zdravotní normy a doporučení, prospekty
časopisy: ARS Sutoria, MASTERS IDEA PELLE, Kožařství, In Style, bv Textilní
žurnál. Vogue pelle, a další.

Vedoucí bakalářské práce: doc. ak. soch. Jan Zamazal
Ústav produktového designu
Datum zadání bakalářské práce: 7. ledna 2008
Termín odevzdání bakalářské práce: 9. května 2008

Ve Zlíně dne 17. března 2008

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

ak. mal. Šárka Šišková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Teoretickou část mé bakalářské práce tvoří literární rešerše zabývající se horolezectvím a jeho historií u nás i ve světě. Jsou zde rozčleněny jednotlivé druhy horolezectví ve smyslu rozdílných požadavků na obuv, zmíněny jsou i významné horolezecké výstupy. V literárním přehledu je shrnut i vývoj horolezecké obuvi pro skalní lezení, požadavky na lezeckou obuv, konstrukci svršku a používané materiály. Praktická část práce stručně popisuje založení firmy Triop a seznamuje s jejím sortimentem. Projektová část ukazuje návrh a vznik tří vyrobených modelů pomocí skic, popisuje již realizovanou kolekci. Přílohu bakalářské práce tvoří fotodokumentace vytvořených modelů lezeckých bot.

Klíčová slova: horolezectví, skalní lezení, lezecká obuv

ABSTRACT

The theoretical part of my bachelor work consists of a literary review dealing with mountaineering and its history in Czech Republic as well as around the world. Various kinds of mountaineering are divided here in terms of different footwear needs, significant mountaineering climbs also alludes here. In the summary is the development of climbing shoes for rock climbing mentioned, on the other hand, the claims for vamp construction and used materials are summed up here. The practical part of the thesis briefly goes through the history of the Triop company and introduces with its model range. The project part shows the lay-out and the rise of three produced models and describes the realized collection. Photo documentation of the created models includes the supplement of my bachelor work.

Keywords: mountaineering, rock climbing, climbing shoes

PODĚKOVÁNÍ

Za odborné vedení, připomínky a cenné rady bych chtěl poděkovat vedoucímu své bakalářské práce doc. ak. soch. Janu Zamazalovi. Dále bych chtěl poděkovat panu Václavu Pátkovi za umožnění realizace praktické části mé bakalářské práce ve firmě Triop a panu Josefu Javorskému za pomoc při realizaci modelů.

Prohlašuji, že jsme bakalářskou práci zpracoval samostatně a použil pouze literaturu uvedenou v seznamu literatury této bakalářské práce.

Ve Zlíně dne

.....

Podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 HOROLEZECTVÍ A SKALNÍ LEZENÍ	9
1.1 DRUHY HOROLEZECTVÍ A POUŽÍVANÁ LEZECKÁ OBUV	9
1.2 HISTORIE HOROLEZECTVÍ.....	13
1.2.1 Historie horolezectví u nás.....	15
1.2.2 Horolezectví ve Zlíně.....	16
1.3 VÝZNAMNÉ HOROLEZECKÉ VÝSTUPY	17
2 VÝVOJ LEZECKÉ OBUVI	18
2.1 VÝVOJ HOROLEZECKÉ OBUVI PRO SKALNÍ LEZENÍ	18
2.2 POŽADAVKY PRO LEZECKOU OBUV.....	19
2.3 KONSTRUKCE SVRŠKU A POUŽÍVANÉ MATERIÁLY	20
II PRAKTICKÁ ČÁST	22
3 HISTORIE FIRMY TRIOP	23
3.1 UKÁZKY NĚKTERÝCH VÝROBKŮ FIRMY TRIOP	23
3.2 POUŽÍVANÉ MATERIÁLY FIRMY TRIOP.....	27
III PROJEKTOVÁ ČÁST	28
4 POPIS ÚKOLU	29
4.1 MODEL Č. 1	30
4.1.1 Vizualní vývoje a konečný model č. 1	31
4.2 MODEL Č. 2	32
4.2.1 Vizualní vývoj a konečný model č. 2.....	33
4.3 MODEL Č. 3	34
4.3.1 Vizualní vývoj a konečný model č. 3.....	35
4.4 UMÍSTĚNÍ LOGA NA OBUVI	36
ZÁVĚR	37
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	38
SEZNAM OBRÁZKŮ	39
SEZNAM PŘÍLOH	40

ÚVOD

Má bakalářská práce se zabývá designem lezecké obuvi pro firmu Triop. V teoretické části stručně definuji pojem horolezectví. Dále se zde věnuji druhům horolezeckých sportovních disciplín a s tím související použití horolezecké a lezecké obuvi. V této práci je zahrnuta historie a vznik horolezectví jako sportu, jak ve světě tak i u nás. Stručně zmiňuji něco málo o zlínském horolezectví. Jen ve stručnosti zmiňuji některé významné horolezecké výstupy světa. Další významnou částí této práce je vývoj materiálů důležitých pro horolezeckou a lezeckou obuv, požadavky kladené na lezeckou obuv a popis konstrukce svršku obuvi.

Praktická část stručně vyobrazuje vznik a historii firmy Triop. Seznamuje s firmou pomocí obrazové dokumentace a popisu některých vybraných modelů, které vystihují nabízený sortiment firmy. Zmiňuji zde také obchodní názvy materiálů používaných firmou Triop.

Projektová část se zabývá popisem úkolu jako celku a dále popisuje jednotlivé modely z hlediska vylepšení designu a funkčnosti obuvi. Tento popis je následně doplněn řadou skic vyobrazující designerský vývoj pro každý model a následně doplněn grafickým vyobrazením finálního modelu.

Téma této bakalářské práce bylo pro mě velmi zajímavé a lákavé, jelikož horolezectví je pro mě velmi blízkým sportem. Proto souhlas firmou Triop spolupracovat na mé bakalářské práce byl pro mě velmi potěšující. Tato práce byla pro mě velkým přínosem jak z hlediska získání zkušeností pracovat na projektu pro danou firmu v oboru designu tak z hlediska získání nových znalostí materiálových a konstrukčních pro lezeckou obuv.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HOROLEZECTVÍ A SKALNÍ LEZENÍ

Ve svém nejpůvodnějším významu vyjadřuje pojem horolezectví aktivitu vedoucí k výstupu na vrchol hory. Slovo horolezectví ovšem v současnosti v češtině vyjadřuje celý soubor dalších činností a specializovaných sportovních disciplín. Tyto disciplíny jsou velmi různorodých forem a některé se již původnímu obsahu horolezectví značně vzdálily. I přes tyto rozdíly je zde stále pojítka společného původu. Kromě společného původu je možno horolezecké disciplíny sdružit na základě prosté definice: Horolezectví je pohyb v horském terénu. Horolezeckým terénem je běžně míněn přírodní terén horský se strmými úbočími, ať už skalnatými, sněhovými nebo ledovými a mimo hory strmý terén skalní a ledový anebo terén umělý, který přírodní terén imituje. Při pohybu v tomto terénu musí být v části trasy postupu překonávána vlastními silami člověka zemská gravitace. (1)

1.1 Druhy horolezectví a používaná lezecká obuv

V dnešní době existuje několik disciplín horolezectví, které se od sebe odlišují způsobem a místem vykonávání horolezectví. Patří zde:

Umělé stěny – v přirozeném prostředí je nezbytnou podmínkou pro uskutečnění horolezecké akce příhodné počasí. A to není vždy. První motivací pro zbudování umělých stěn byla snaha uniknout vlivu počasí. Druhou motivací byla potřeba výkonnostních gymnastických lezců získat tréninkové prostředí, kde by mohli trénovat i mimo lezeckou sezónu. První umělé horolezecké stěny, které imitují prostředí skal, tak začaly ve větším počtu vznikat s rozvojem gymnastického horolezectví. Využití umělých stěn je především tréninkové a to pro horolezce všech kategorií a disciplín. Gymnasticky pojaté výkonnostní lezení na umělých stěnách má nejvýraznější podobu v závodech na umělých stěnách. Takto vzniklé závodní lezení na umělých stěnách je v rámci horolezectví ryze soutěžní disciplína, při které nechybí typické atributy závodů, jako jsou pravidla, rozhodčí a stupně vítězů. Závody se pořádají v lezení na obtížnost, na rychlost, v boulderingu a v lezení na umělém ledu. (1)

Pro tento typ lezení se používá technická lezecká obuv s tvrdší pryžovou podešví, pro zvýšení životnosti..

Bouldering – jde o přelézání nejobtížnějších míst nízko nad zemí. Často je k jejich překonání nutno uskutečnit desítky pokusů. Při neúspěchu se odskakuje na zem.(2) Bouldering se provozuje i na umělých stěnách a na nich se také nejčastěji pořádají závody v boulderingu. (1) Při provozování tohoto druhu horolezectví odpadá faktor strachu.

Při boulderingu se používá technická sportovní obuv. Často s rychlým uzavíráním jako je lezecká obuv nazouvací s pružinkou, s uzavíráním na velcro, nebo šněrovadlo umožňující utažení na jeden zátah. Toto není podmínkou. Jen ulehčuje časté nazouvání a vyzouvání lezecké obuvi.

Skalní horolezectví (skalní lezení) – je jednou z dnes nejdominantnějších forem horolezectví. Určujícím hlediskem pro zařazení do této skupiny je prostředí, kde se horolezectví odehrává a tím jsou skály. Ať už to jsou skály vysoké pár desítek metrů, stovky metrů nebo balvany v lese. Ve skalách je možno pojmout horolezectví tradičně anebo gymnasticky. Záleží jak si to lidé v dané oblasti zařídí. V rámci České republiky se skalní horolezectví tradičně dělí na dvě části. Pískovcové horolezectví a lezení po ostatních skalních terénech tvořených jinými horninami než pískovec (např. vápencové nebo žulové skály). Zažitým horolezeckým termínem pro tyto skály je souhrnné označení „nepískovcové skály“, popř. „nepískovcové skalní horolezectví“. Důvodem pro toto rozdělení je značná rozdílnost vlastností pískovcové horniny od všech ostatních hornin. (1)

Sportovní lezecká obuv. Uzavírání na velcro, šněrování nebo pružinka. Při lezení na vápencové skalnatém útvaru je lepší tvrdší pryž s menší a citlivější špičkou.

Pískovcové horolezectví – je specifickým druhem skalního horolezectví v Sasku a Čechách. Místní pískovcové skály jsou většinou tvořeny měkkým a křehkým pískovcem, což má výrazný vliv na podobu zde provozovaného horolezectví. Nelze zde lézt za mokra, nelze používat tvrdé mobilní jisticí prostředky z kovů. Kvůli šetrnosti vůči hornině se zde často uplatňují přísné zásady tradičního pojetí horolezectví. Trvale osazené jisticí prostředky jsou v terénu jen v poskrovnu a na nejnútnejších místech. Lezení je psychicky náročné. (1)

Zde se používá lezecká obuv s měkkí podrážkou a kulatou špičkou. Využívá se zde technika lezení na tak zvané „tření“.

Bigwall – je zvláštní disciplínou vícedélkového lezení. Jedná se o výstup ve vysoké stěně, která je velmi strmá a málo členitá. V těchto stěnách se zpravidla používají zvláštní taktiky a prostředky, čímž výstup získává na odlišnosti od všech jiných disciplín a chápe se proto jako samostatná disciplína. Bigwallová taktika se může používat jak v horách, středních velehorách, tak i vysokých velehorách. Bigwallové lezení se zrodilo v USA v oblasti Yosemite. V Evropě se známější bigwallové stěny nalézají v Norsku (Trollveggen, Kjerag), nebo v Itálii (Qualido). (1)

Lezecká obuv podle druhu skály a délce výstupu.

Zimní horolezectví – je takový název disciplíny, jenž by mohl navozovat dojem, že zimním horolezectvím je prostě všechno z horolezectví, co se provozuje v zimním období. To by však nebylo přesné. Jednak to musejí být aktivity provozované venku, aby se vliv zimy mohl uplatnit a další nutnou podmínkou je, aby terén díky zimě zcela změnil svůj charakter oproti letnímu období. V některých zemích na toto rozdělování není kladen silný důraz, kdežto například ve slovenských Tatrách nebo skotském Highlandu je toto kritérium považováno za významné. Změny terénu mezi zimou a létem v evropském klimatickém pásmu nastávají právě v neledovcových velehorách. Neledovcové velehory v zimě zapadnou sněhem, ve stěnách štítů se utvoří led a pohoří tak zcela změni svůj charakter. Zde provozované horolezectví si pak plně zaslouží označení zimní horolezectví a stává se svébytnou horolezeckou disciplínou. (1)

Používají se pohorky vyšší třídy. Na ledu se na tyto pohorky nasazují stoupací železa. Při lezení v extrémnějších podmínkách se používá skeletová obuv. Při lezení v kolmém ledu se používají speciální stoupací železa nebo speciální kombinace lezecké obuvi a stoupacích želez.

Vysokohorská turistika – je nejpůvodnější formou horolezectví. Výstupové trasy jsou při vysokohorské turistice velmi často shodné s trasami objevitelů hor a průkopníků horolezectví. Kromě motivace vystoupit na vrchol hory či jiný cíl je při vysokohorské turistice přítomna i touha cestovat pohořím a poznávat je. (1)

Pro tuto aktivitu se užívá běžná obuv pro turistiku, do vyšší nadmořské výšky turistická obuv vyšší třídy.

Zajištěná cesta (klettersteig, via ferrata) – je nejrazantnější projev rekreační úrovně horolezectví. Jedná se o horolezeckou trasu zpřístupněnou a zajištěnou umělými prostředky jako jsou železné kramle, žebříky, řetězy anebo ocelová lana vedená terénem. Nejprve se tak poměrně střídmě zajišťovaly populární horské túry, které kopírovaly přirozené terénní linie. Túry byly později zařazeny do rámce vysokohorské turistiky. Posléze však tato disciplína pronikla i do strmých skalních stěn. Vytyčené trasy protínají svislé a převislé stěny, kde stavebně-průmyslovými metodami instalované umělé pomůcky prvoplánově slouží k překonávání gravitace. Pokud přísně uplatníme logiku, jedná se zde vlastně o jakési „rekreační technologické lezení“. (1)

Na zajištěných cestách se může používat běžná turistická obuv kotníčková nebo polobotková. Oblíbenou obuví je kotníčková nebo polobotková s pryžovou obsázkou, podobnou jako na lezecké obuvi. Docílí se zvýšení tření a přilnavosti ke skále.

Skialpinismus – je souhrnným pojmem zahrnující všechny horolezecké aktivity provozované v horách s lyžemi. V původním pojetí se jednalo především o spojení horolezeckého výstupu s lyžařským sjezdem anebo horskými lyžařskými přechody. Takto pojatý skialpinismus je považován za jednu z tradičních forem horolezectví. Snadnější forma skialpinismu se nazývá horský skitouring a původní označení skialpinismus dnes vyjadřuje spíše obtížnější formu provozování tohoto sportu. Ve skialpinismu se také pořádají soutěže, které v poslední době nabývají značné popularity. (1)

Skeletová obuv podobná lyžařské, která svou konstrukcí je ohebná v kloubu.

Interdisciplíny – jsou různé horolezecké formy, kde prvky horolezectví zasahují do jiných sportů či sportovních aktivit. Horolezectví v kombinaci se speleologií se nazývá speleoalpinismus, horolezectví v kombinaci s paraglidingem se nazývá paraglidealpinismus. Mezi nové interdisciplíny můžeme též zařadit například v současné době populární canyoning (roklování). (1)

1.2 Historie horolezectví

Určit počátek horolezectví je velmi obtížné. Zpočátku na vrcholy hor lidé nevstupovali především z přesvědčení, že na horách sídlí bohové a byly opředeny tajemnými legendami. Později se bohové a jejich sídla přesunula do nebes, ale i přes to zůstaly hory posvátné.

V části světa zakotvilo křesťanství a odstranilo pohanské bohy. Mojžíš však mluvil s Jahvem na hoře Sinai. Na Araratu přistála Noemova archa. Kristus byl ukřižován na hoře Olivetské. V horách Nepálu vytvořil asketa Gótama či Siddhárta, jak ho zvou jíní, buddhismus, který se stal myšlenkově i literárně nejproduktivnějším proudem východní kultury. Bylo záhodno přiblížit se k bohům či navštívit místa rozjímání a utrpení zvěstovatelů. Nepřeberné počty vrcholů se stávají místy poutními, cesta k nim je vroubena znamení víry, pagodami, kapličkami, zvonnicemi, kříži a obětišti. (2)

Mnoho hor bylo však donedávna „nedotknutelných.“ První dobyvatelé Everestu nemohli dlouho dosáhnout povolení k výstupu. Ještě v roce 1955 bylo Angličanům vydáno povolení ke vstupu na svahy Kanchendzöngy jen s podmínkou: Nedotknout se vrcholu! (2)

Dalšími návštěvníky hor byli vojáci a kupci. Mezi jedny z nich patřil Alexander Makedonský 356 – 323 př. n. l., odchovanec řeckých filosofů, žil pouhých 33 let. Za krátkou dobu své dospělosti prošel jako dobyvatel v čele kořistných armád tolika horami, že to nemá obdoby. Na nejdelším ze svých výbojů prošel Íránskou vysočinou, překročil Elborz a dosáhl Afghánského vnitrozemí. Bez zásob a paliva, za kruté zimy, pronikla jeho vojska přes průsmyky neprobádaného Hindúkuše ve výši kolem 4000 m a po čtrnáctidenních útrapách sestoupila k řece Amudarja. Po dlouhém odpočinku v zemi bucharské se Alexander znovu vrátil přes Hindúkušské průsmyky do Kábulu, aby odtud vyrazil ke svému kýženému cíli – k Indii. Nalezl Khajberský průsmyk, přešel jej a byl v Pěšáváru – na prahu subkontinentu, pod Himálajem. (2)

V r. 218 př. n. l., jak je dochováno, vpadl do Itálie ze severu kartaginský vojevůdce Hannibal. Přešel Pyreneje i Alpy, dokonce se 37 válečnými slony, kteří se dostali prý přes sedla bez úhony, zatímco lidé a koně v horách mřeli. (2)

Druhou skupinou lidí, kteří se do hor dostali byli kupci. Dělná práce a vznik obchodu spadají již do sklonku prvotně pospolné společnosti. Vždy byla snaha, aby zboží šlo co nejkratší cestou, a proto se obchodní styky nevyhýbaly nejvyšším horským přechodům.

Karavanní stezky vedly z Číny do střední Asie. Předěly mezi Tibetem a Nepálem přecházeli jen lidé – nosiči, neboť stezky byly příliš strmé. Brennera a další alpské průsmyky spojovaly Středozeří s ostatní Evropou již v době před Římany. Teprve po pádu Římské říše došlo k úpadku evropského obchodu, a tím také k omezení rozsahu návštěvnosti hor. Přebývají v nich jen hledači rud, bylinkáři, pytláci nebo utečenci před feudálními zákony. V téže době však rozvíjejí obchod převážně mimo Evropu Arabové. Jejich cesty vedou až k Ťan-šanu a Altaji. Do Evropy se obchod vrací v údobí feudalismu hned po uklidnění poměrů. Evropské dvory a bohatá šlechta žádaly stále nové zlato, látky, voňavky a draho-kamy, ale především koření. Obchod s Blízkým východem ovládli načas Benátčané. Cesty do Levanty byly vyzkoušené, přinášely bohatství, cena koření v Benátkách byla desetkrát větší než v místech nákupu, a proto výzkumná pouť Marca Pola, občana benátského, která ho vedla nehostinnými horami perskými, afghánskými a dále Vachánským údolím až do Číny, nenašla u jeho vrstevníků žádný ohlas. Přivezl zpět jen fantastická líčení, která sepsal v prvním evropském cestopisu – knize „Milón“. Nepřivezl však žádné bohatství a pro samoučel neměl středověk pochopení. Cesta jako dobrodružství byla hluboko do 18. století neznáma. Dálka je vyhnánstvím, cestování je blouděním. Teprve pozdní romantismus promítl na objevitele své vlastní ideální představy a dodal jim lesku, který si nevysloužili u svých vrstevníků. Proto se také zřídka kdy setkáme s doklady o výstupech na vrcholy evropských velehor. Hory se ve středověku stávají místy svatého rozjímání mnichů a poutníků. V Alpách vznikají kláštery a na frekventovaných místech tzv. hospice. O výstupech na štítu však nevíme téměř nic. Až roku 1358 vystoupil na Rocca Melone (3 537 m) v Grajských Alpách Rotario d’Asti, aby dal poblíž vrcholu vystavět kapličku. (2)

Humanismus a renesance přivádějí člověka blíž k přírodě. Básník Dante Alighieri vkládá peklo své božské komedie do horské krajiny, jeho žák Petrarca vystupuje s bratrem r. 1336 na Mont Ventoux v jižní Francii jen proto, aby stanul na jeho vrcholu. (2)

Tento počín můžeme chápat jako první horolezecký výstup v historii. Jednalo se zde totiž o výstup, pouze za jediným účelem. Dosažení vrcholu.

Jiný pramen uvádí jako první horolezecký výstup z roku 1492.

Nalézáme se v červnu roku 1492. Karel VIII. je francouzským králem. Kryštofovi Kolumbovi, který mu nabídl novou cestu do „Indie“ – to znamená do Číny a Japonska -, odmítl poskytnout podporu, protože si myslel, že cesta na západ je neuskutečnitelná. Antoinovi de Ville, který ho doprovázel do Dauphiné – provincie nad níž mu vládu svěřil jeho

otec Ludvík XI. před deseti lety, přikázal vykonat výstup na pověstnou Mont Aiguille, o níž se tvrdilo, že je nedosažitelná. Antoine de Ville určitě moc chuti do výstupu neměl, ale byl odvážný, poslušný, v hlavě to měl v pořádku, a tedy poslechl. Tím navždy spojil své jméno s prvním opravdovým výstupem, který zůstal v paměti dějin. (3) Způsob jakým Antoine de Ville dosáhl vrcholu byl vzorem pro pozdější expediční horolezectví.

Další příčinou proč lidé vystupovali na vrcholy hor byla věda. V 16. století pronikají do hor humanisté, přírodovědci, botanici, topografové.

V 18. století expedice španělských a francouzských vědců do severních Alp zjišťuje, že člověk může žít ve výši 4000 m. V roce 1745 byl Mont Blanc určen za nejvyšší horu Evropy. (2)

V Ženevě působil ještě jeden muž jehož jméno zůstane pro horolezce nesmrtelným, Horace Bénédict de Saussure (1740 – 1799). Ve dvaceti letech se stal profesorem experimentální filozofie ženevské akademie, ale srdcem byl přírodovědec. Podniká sérii cest do oblasti Mont Blancu a výsledky shrnuje v díle Cesty do Alp. V Chamomix vypisuje odměnu za dosažení nejvyššího vrcholu Evropy, kterou získává hledač krystalů Jacques Balmat. Po mnohaletém úsilí se tomuto horalovi podařilo najít přístup změtí ledovců, a v doprovodu místního lékaře Michala Packarda, stanout 8. srpna 1786 na vrcholu Mont Blancu. O rok později vedl Balmat velkou skupinu lidí znovu k nejvyššímu bodu Alp a po jeho boku byl téměř padesátiletý vědec H. B. Saussure. Čtyři a půl hodiny prováděl Saussure na Mont Blancu svá pozorování a měření. Splnil se jeho celoživotní sen. Každý z horolezců, ať stoupá k vrcholu z jakýchkoli pohnutek, je jeho dědicem. Neboť i jemu se splnilo na vrcholu vroucí přání. Proto pokládáme výstup H. B. de Saussura na Mont Blanc za počátek horolezectví, za počátek alpinismu. (2)

1.2.1 Historie horolezectví u nás

Prvotní skalní horolezecké výstupy u nás se datují od roku 1923 a to v Adršpašsko - Teplických skalách.

Podle nám dnes dostupných písemných zpráv přišli první horolezci na obhlídku Adršpašských skal o velikonočních svátcích v roce 1923. Byli to lezci z klubu K. V. Lössnitz ze Saska. Protože po prohrané první světové válce nesměli mít němečtí občané pasy, stal se pro ně zájezd do Adršpachu opravdovým dobrodružstvím. Jeli vlakem přes Slezsko do Schömbergu (dnes Chlumsko Šlaskie v Polsku), odkud museli přes hranice do Adršpachu

pěšky s průvodcem po tak zvané Máslové stezce, používané tehdy také pašeráky. Na lezení však bylo ještě příliš brzo, protože všude ležel sníh. Provedli tedy alespoň důkladnou prohlídku skal. Téhož roku na svatodušní svátky 1923, dojelo do Schömbergu jedenáct lezců – deset mužů a jedna žena – všichni z klubu K. V. Lössnitz. Ubytovali se v hostinci „Zlatý lev“. Zde se nečekaně sešli se čtyřmi saskými lezci z klubů F. D. K. R. a K. V. B. 18. Jejich zájezd zřejmě nezůstal utajen. O Adršpach začíná být v Drážďanech a okolí zájem. V hostinci zanechali lezci zásoby jídla a s těžkou výzbrojí pro prvovýstupy se dne 20. května 1923 vydali po již známé stezce do Ádru. Do Schömbergu se chtěli denně vracet, protože v Čechách nemohli finančně existovat. Jejich inflační peníze jim nedovolovaly ani se na české straně ubytovat. Protože vyrazili hodně brzy ráno, došli před vesnicí Horní Adršpach (tehdy Nieder Adersbach) v době, kdy skály byly ozářeny ranním sluncem. Přicházeli dnešní cestou zvanou od Václava, a jelikož les byl tehdy ještě hodně nízký, otevřel se jim pohled na stovky Adršpašských věží. Byl to podle jejich svědectví neuvěřitelný a neskutečný zážitek. A co víc, žádná z těchto věží nebyla dosud zlezena, což již v Sasku bylo něco nevidaného. Po krátké zastávce vyrazilo devět mužů z K. V. Lössnitz na Krále, tuto věž si obhlédli již před rokem. Lákaly je sice vysoké skály okolo hlavní obchůzky, ale neměli peníze na vstupné. Prvovýstup na Krále vyváděl lezec jménem Willi Adam. A tak i v Ádru začíná lezecká historie od Adama. Tento lezec stanul po zatlučení kruhu a po jednom pádu do lana jako vůbec první na některém z vrcholků ve východočeských pískovcových oblastech. (4)

1.2.2 Horolezectví ve Zlíně

Vznik horolezectví ve Zlíně se datuje rokem 1944. Jako součást Klubu českých turistů. Významnými osobnostmi byli Václav Zachoval. Provedl prvovýstup „Hokejkou“ v západní stěně Lomnického štítu a přechod hlavním hřebenem Vysokých Tater. Milan Mudřec a jeho překonání Lapinského komínu v Galerii Ganků a další. Významným počínem Zlínských horolezců byl také zimní přechod Západních Tater v r. 1956 a řada jiných úspěšných akcí.

1.3 Významné horolezecké výstupy

- 1786 – Mont Blanc – Jacques Balmat
- 1800 – Grossglockner – bratři Klotzové a Horrasch
- 1865 – Matterhorn – E. Whymper
- 1829 – Východní vrchol Elbrusu – K. Haširov
- 1950 – Anapurna I – M. Herzog, L. Lachenal
- 1953 – Čhomolungma (Mount Everest) – E. Hillary, T. Norkey

2 VÝVOJ LEZECKÉ OBUVI

V prvopočátcích horolezectví neexistovala speciální obuv pro horolezectví a skalní lezení. Horolezci používali běžnou usňovou kotníčkovou obuv s usňovou podešví. Vývoj horolezecké obuvi se ubíral dvojím směrem a to pro lezení v horách a na sněhu, a pro skalní lezení. Při lezení na sněhu si horolezci připevňovali na podešev své obuvi kovové hroty, aby se tím zajistil bezpečnější pohyb po ledovci. Při lezení na skále pro větší přilnavost se používalo konopných podešví.

Velkým zlomem byl rok 1839, kdy byl objeven proces vulkanizace kaučuku.

Vulkanizovatelnost – schopnost kaučuku být vulkanizací převeden na pryž. (5)

Základ gumárenství položil již ve zmíněném roce 1839 Charles Goodyear – objev vulkanizace v USA.

Nezávisle byla objevena vulkanizace ve Velké Británii Thomasem Hancockem.

Dalším významným zlomem bylo vynalezení profilované podešve Vitalem Bramaním v roce 1937. Zakladatelem dnes známé firmy Vibram. Tato podešev umožňovala snadnější a bezpečnější pohyb v horském terénu. V Čechách se vyrábí v Baťových závodech a později po 2. světové válce. Kolem roku 1950 se na vývoji podíleli horolezci.

2.1 Vývoj horolezecké obuvi pro skalní lezení

Na lezecké obuvi se začíná používat styropor tzv. mechovka. V Čechách tento typ obuvi první začala vyrábět firma Botana Skuteč.

Svršek „lezeček“ se vyrábí z usně – veluru. Dobrou vlastností tohoto materiálu je poddajnost na druhou stranu je příliš tažný. První lezecká obuv se vyrábí bez obsázky a je kotníčkového stříhu. Na podešev se užívá již zmíněný styropor.

Koncem 80. let se lezení začíná přesouvat na vápencové skály. Styropor je pro tento druh skalních útvarů nevyhovující, kvůli špatné adhezi. Nemá hranovou stabilitu. To znamená, že nedrží tvar na hraně podešve. Při lezení na pískovcových skalách jsou požadavky na hranovou stabilitu nižší, poněvadž se zde využívá techniky „na tření“. Pokládá se co největší plocha podešve na skálu. Při lezení na vápencových skalách díky odlišné členitosti terénu je potřeba využívat pro stupy malé lišty. V konečném důsledku to znamená, že ho-

rolezec využívá špičky obuvi. U nás se experimentuje s materiálem TPE. Bohužel i tento nevyhovuje jelikož při nižších teplotách tuhne.

V 80. letech se na lezecké obuvi začíná používat pryžová obsázka, která se vyrábí z měkčí pryže než podešev. Do Čech přichází toto zlepšení od firmy Asolo.

Koncem 80. let přichází Americká firma Goodyear s kompaktní pryží. Je měkká a má dobrou adhezi. Tak zvaná „lepička“ – při přiložení dvou těchto materiálu se k sobě lepí, má dobrou hranovou stabilitu. Firma Goodyear poskytla tuto pryž pro Americkou firmu zabývající se výrobou lezecké obuvi 5.10. V druhé polovině 80. let tuto pryž přejímají téměř všechny firmy. Používá se dodnes s menšími úpravami.

2.2 Požadavky pro lezeckou obuv

Mezi základní požadavky na lezeckou obuv je především dobrá adheze – nesmí na skále prokluzovat. Podešev musí být měkká a musí mít dostatečnou hranovou stabilitu. Obsázka stabilizuje tvar a brání zvýšené roztažnosti, dále zvyšuje životnost obuvi. Dává možnost využití adheze na nerovném terénu při takzvaném „spárovém“ lezení – noha je zaklíněna do spáry ve stěně. S rozvojem lezeckých schopností pro lezení v převisích se vyrábí lezecká obuv s obsázkou, která částečně kryje nárt. Podešev bývá vytažena až na patu. To umožňuje tak zvané „hákování“ – při příliš exponovaném terénu je zapotřebí zvednutí nohy na úroveň hlavy a položit nohu na skálu patou. Dalším požadavkem je dostatečná pružnost v patě, aby lezecká obuv přiléhala a nevyzouvala se. To se docílí patním páskem. Anglicky – slingshot heel. Na povrchu pryže v nártové části se vytváří různé průseky. Původně se zde nejednalo jen o design, ale o účelnost. Při extrémním lezení v převislých stropních stěnách se užívají jako záchytná místa. Americká firma Mad Rock, přichází s perforovanou patou. Lasportiva vyrábí podešve nalisováním na svršek obuvi. Při výrobě lezecké obuvi se všichni výrobci snaží o vytvoření dobré pryže s dobrými vlastnostmi a snaží se zvýšit hranovou stabilitu. Paradoxem je, že pryž vyšší kvality pro lezeckou obuv má kratší životnost.

2.3 Konstrukce svršku a používané materiály

Na svršek obuvi se dnes nejčastěji používají syntetické materiály. Tak zvané poromery. Syntetický nubuk nebo velur. Postupem času převládá velur z důvodů ekonomických, ale také díky lepší adhezi.

Svršky se dále vyrábí podšívkové nebo nepodšívkové. Podšívkováním se dosahuje zpevnění stability tvaru. Nepodšívkové jsou měkčí, tvar boty se lépe přizpůsobuje noze, větší citlivost při lezení. Dalším důležitým dílcem je podkroužek – podložení šněrování – zpevňuje, při utahování se useň netrhá. Může být vnější nebo vnitřní – otázka designu.

Konstrukce šněrování – pomocí vyseknutých dírek nebo našíváním PAD poutek – urychluje šněrování, utahení boty jedním tahem, odlišný design.

Podšívky – nejčastěji z PAD – Cambrelle. Bikomponentní vlákna. Povrch z PAD 6, jádro PAD 6,6. Další materiálem může být česaný silon nebo bavlna – ve vazbě keprové nebo plátňové. Podšívkováním se zvyšuje odsávání potu.

Vrchové materiály – tradičním materiálem pro vrchové dílce je štípenkový velur z hověziny o tloušťce 1,8 – 2,0 mm pro podšívkové dílce, 2,0 – 2,2 mm pro nepodšívkové dílce. Dobrými vlastnostmi tohoto materiálu je nasákavost, rychle se přizpůsobuje tvaru nohy. Za závadu ovšem můžeme považovat velkou tažnost a menší pevnost.

V posledních pěti letech se začínají užívat syntetické plošné materiály. Poromery, které jsou prodyšné. Mají vyhovující pevnosti, menší vliv negativních anizotropních vlastností, stejnoměrná kvalita v ploše. Výhodou je větší skladebnost dílců a menší odpad. Jsou lehčí než usně. Moderní materiály mají anizotropní vlastnosti – větší tažnost do šířky a větší pevnost do délky. Mezi nejlepší firmy vyrábějící tyto materiály patří japonská firma Kuraray.

Uzavírání obuvi:

Šněrovadlo – kvalitou nejlepší z PES materiálu, které se dobře utahuje. Může být ploché nebo kulaté.

Systém Velcro – rychlé uzavírání, používá se především pro sportovní lezení. Uzavírání je tvořeno 2 – 3 PAD pásy nebo jedním navzájem překříženým.

Bez uzavírání – lezecká obuv se pouze nazouvá. Pro umožnění obutí se v nártové části užívá pružinka.

Nejdůležitějším požadavkem na svršek lezecké obuvi je dostatečné sevření chodidla a nesmí se na noze protáčet.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 HISTORIE FIRMY TRIOP

Firma Triop se zabývá výrobou lezeček a sandálů. V současné době vyrábí 15 typů sportovních sandálů a 16 typů lezecké obuvi. V tuzemsku se jejich výrobky prodávají zejména v prodejní síti Hudy sport. V zahraničí má Triop odběratele zhruba ve dvaceti zemích.

Triop zakládá v roce 1990 Václav Pátek. Na první lezecké obuvi „lezečkách“ začal pracovat v roce 1985. Snažil se prosadit výrobu lezecké obuvi v některém družstvu vyrábějící sportovní obuv. (Snaha Mnichovice, Šport výroba Bardějov). To se však nějak nedařilo ani po změně systému. V roce 1990 se rozhodl pracovat jako živnostník ve sklepě půldomku na skromném zařízení. V roce 1995 založil spolu s Josefem Javorským sdružení, pronajali si prostory v Loukách a začali výrobu rozšiřovat. V roce 1998 si pronajali prostory v areálu Svitů. Výrobu dále rozšiřovali podle rostoucí poptávky. (6)

V dnešní době sídlí firma ve Fryštáku. Šicí dílna sídlí ve Valašských Kloboukách.

3.1 Ukázky některých výrobků firmy Triop

obr. č. 1 Model CONGA

Model CONGA – technická lezečka určená pro vnitřní i venkovní technické lezení středně pokročilým a pokročilým lezcům. Zůstává tolik citlivá špička pro i ty nejmenší stupy. Lehké zakřivení kopyta společně s dokonalou konstrukcí nabízí skutečně jedinečný zážitek.

Svršek – syntetická useň, podšívka – Super Royal, mezistélka – termopat 0,8mm, podešev – VIBRAM XCR, 4mm. (7)

obr. č. 2. *Model KOVA*

Model KOVA – kotníčková lezečka se středně tvrdou mezistélkou po celé délce nabízí komfort v dlouhých cestách a spárovém lezení. Svršek – hovězinová štípenka, podšívka – Super Royal, mezistélka – termopat 1,6mm, podešev Cling 4mm. (7)

obr. č. 3 *Model WINGS*

Model WINGS – model z kategorie baletek doplněný novým typem Velcro uzávěru, který výrazně zlepšuje utažení a brání protáčení. Střed podešve je měkký se zvýšenou stabilitou podél hran. Rychle se nazouvá a vyzouvá. Svršek – syntetická useň, podšívka – Super Royal, mezistélka – bez stélky, Podešev – Cling, 4mm. (7)

obr. č. 4 *Model Capoeira Ice*

Model Capoeira Ice – lezecká obuv vyvinutá pro mixové, dry-toolingové a ledové závodní lezení. Mačky jsou vyrobeny firmou Raveltik speciálně pro tento model. Svršek – poromer, Podšívka – Super Royal s PE izolační vrstvou. (6)

obr. č. 5 *Sandál Api*

Sandál Api – nový design nazouváku na nové mezipodešvi. Svršek – useň, bandáž - Super Royal, stélka – useň, mezipodešev – měkká PUR pěna, podešev – kompaktní pryž. (6)

obr. č. 6 Sandál Terra

Sandál Terra – oblíbený páskový sandál na nové mezipodešvi. Spolu s usňovou stélkou zajišťuje Kvalitu a komfort. Svršek – PAD, bandáž – poromer, stélka – useň, mezipodešev – měkká PUR pěna, podešev – kompaktní pryž. (6)

obr. č. 7 STREET 01 Rifle

STREET 01 Rifle - Lehká, pohodlná a prodyšná obuv určená pro volný čas, k výletům v lehčím terénu a do města. Samočisticí podrážka dobře tlumící nárazy vhodná pro měkký i tvrdý povrch. Možná úprava impregnačním sprejem pro snížení propustnosti vlhkosti dovnitř obuvi. Znečištěnou obuv je možné prát. Svršek – bavlna, riflovina, stélka - vyjímatelná, podešev – lisovaná neklouzavá pryž (6)

obr. č. 8 *JUNGLE zelená*

JUNGLE zelená – Vysoká obuv pro universální použití v každém terénu. Lehká a dokonale prodyšná. Samočisticí podrážka dobře tlumící nárazy. Vhodná pro měkký i tvrdý povrch. Určená zejména pro myslivce, rybáře a turisty. Možná úprava impregnačním sprejem pro snížení propustnosti vlhkosti dovnitř obuvi. Znečištěnou obuv je možné prát. Svršek - bavlna, stélka vyjímatelná, podešev – lisovaná neklouzavá pryž. (6)

3.2 Používané materiály firmy Triop

Podešev a obsázky - firma Triop používá svou vlastní pryžovou směs pro podešve a obsázky. Podešev je známá pod názvem CLING.

Svršek – přírodní useň – hovězinová štípenka, syntetická useň – CHAMUDE – 1,4mm.

Podšívky – Super Royal – dovoz z Itálie

Šněrování – PES s takzvanou duší nebo bez.

Poutka – PAD

Stélka – dvouvrstvý textil v keprové vazbě. První vrstva - Tomatex, druhá vrstva - Super Royal.

Jazyk – Tebon, molitan, Super Royal

Lemování – PAD

Mezistélky – Termopad

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

4 POPIS ÚKOLU

V této části se věnuji především popisem svého úkolu a pomocí obrazové dokumentace ukazuji mé realizované modely a jejich vznik.

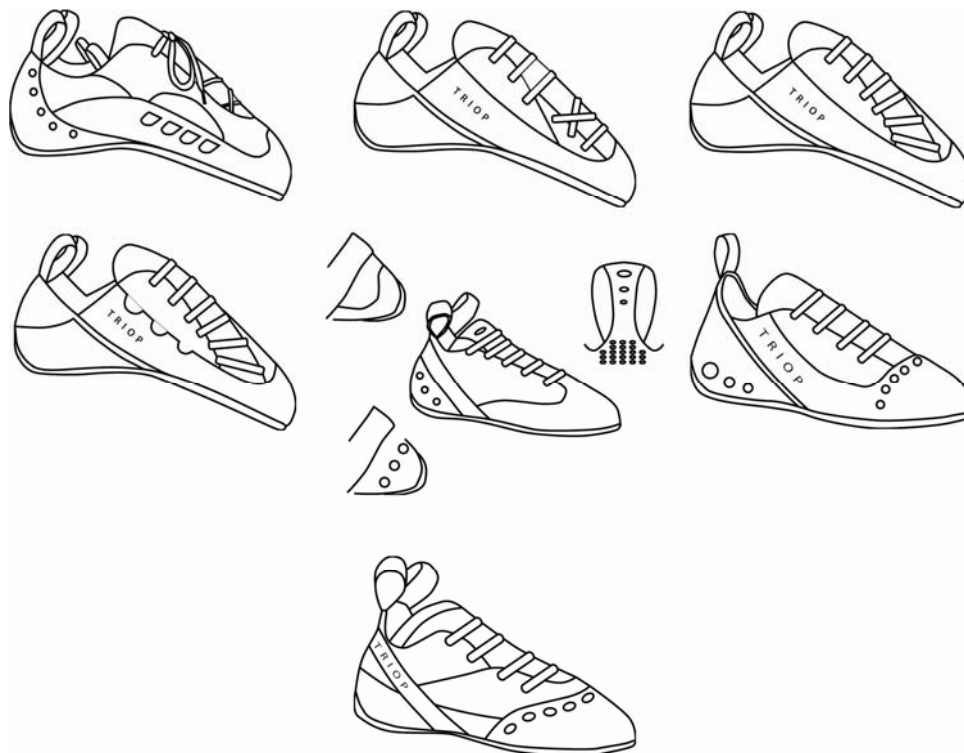
Po schůzce ve firmě Triop jsme se domluvili na vytvoření nového designu kotníčkové lezecké obuvi a následné realizace jednoho páru této obuvi. Dále na vytvoření designu nízké sportovní lezecké obuvi s uzavíráním na šněrovadlo a taktéž realizace jednoho páru tohoto typu lezecké obuvi, popřípadě vytvoření dalšího vzhledu obuvi s uzavíráním pomocí systému velcro nebo pružinky. Prvně jsem tedy začal pracovat na sportovní lezecké obuvi s uzavíráním na šněrovadlo a téměř současně na kotníčkové lezecké obuvi. Mým cílem bylo vytvoření jednoduchého, ale přesto zajímavého designu funkční lezecké obuvi, při respektování všech výrobních zásad firmy Triop. Barevností jsem respektoval firmu Triop, a tak při vytváření návrhů jsem užíval barevnou škálu firmy. Po prvních návrzích jsem navštívil firmu Triop a po stručném uvedení do problematiky výroby lezecké obuvi a nároky na tuto obuv kladené, jsem zjistil, že pomocí mých návrhů nelze vyrobit funkční lezeckou obuv. Proto jsem začal zcela od začátku. Před samotným navrhováním jsem spoustu času trávil studií lezecké obuvi. Věnoval pozornost ostatním firmám zabývajícím se výrobou lezecké obuvi jak tuzemským tak i zahraničním. Postupem času jsem zjišťoval, že omezení designera lezecké obuvi je značné. Po dlouhém studování vzhledu lezecké obuvi jsem začal navrhovat, přemýšlet a vymýšlet čím by se dala lezecká obuv vzhledově a funkčně obohatit. Po vytvoření skic a návrhů a následné schůzce a konzultaci s modelářem firmy bylo vybráno několik nejpopovednějších typů. Poté začínám pracovat na šablonách pro kotníčkovou a šněrovací sportovní lezeckou obuv. Současně přemýšlet a vytvářet koncept pro sportovní lezeckou obuv s uzavíráním pomocí pružinky, velcra popřípadě kombinace těchto dvou uzavírání. Nakonec jsem vytvořil ještě šablony pro sportovní lezeckou obuv s pružinkou, která vycházela ze stříhového řešení sportovní lezecké obuvi s uzavíráním na šněrovadlo. Tím vznikla kolekce o třech modelech, které jsou označeny čísly. Sportovní lezecká obuv s uzavíráním na šněrovadlo – Model č. 1, Kotníčková lezecká obuv – Model č. 2, sportovní lezecká obuv nazouvací s pružinkou tak zvaná „baletka“ – Model č. 3. Dále jsem podle šablon vykrojil vrchové dílce a nechal ušít ve firmě. Během celého výrobního procesu docházelo k neustálým kompromisům a změnám, a to především při výrobě pryžových dílců obuvi.

4.1 Model č. 1

(obr. č. 9) – jde o sportovní lezeckou obuv s uzavíráním na šněrovadlo určenou především pro sportovní lezení na jakémkoli druhu skal. Svršek se skládá z nártu a zadních dílců. Dělení těchto dílců je v místě, kde nehrozí nepříjemnému tlaku na nohu. Tyto dílce jsou vyrobeny ze syntetické usně (CHAMUDE). Tento model je dále podšívkován podšívkovým textilním materiálem (Super Royal). Tím získává „lezečka“ lepší tvarovou stabilitu. Svršek je spojen s textilní stélkou dotykovým švem. Patní část je také spojena dotykovým švem. Šev v patní části v horním okraji vyhnut do vnější strany obuvi. Tím nevzniká nepříjemný tlak na patu v místě švu a dochází k většímu uzavření paty. Jazyk je lemován a polstrován. Tím se zvyšuje komfort celé „lezečky“. Na jazyku je standardně umístěno logo firmy. K uzavírání je použito kulaté šněrovadlo z PES materiálu. Otvory pro šněrovadlo jsou vytvořeny výseky ve vrchových dílcích, tím je zajištěno sice pomalejší zato pevnější a bezpečnější utažení. Obsázka je vyrobena z pryže (Cling) a tvarově je řešena tak, že dává obuvi asymetrický tvar a pokrývá větší část nártu oproti předešlým modelům. V tomto místě jsou prosekuté kruhové otvory, které mění charakter vzhledu obuvi a zároveň mají funkční hodnotu jako záchytná místa při extrémním stropním lezení. Na vnější části je obsázka vytažena na okraj nártního dílce, kde se kruhové průseky různých velikostí opakují. Tyto otvory zde mají význam pouze estetický i když by mohly nepatrně napomáhat odvětrávání – tento faktor je ovšem zanedbatelný. Patní část je opatřena pryžovým dílcem, ve kterém je vyseknut otvor, který svým tvarem navazuje na linie vrchových dílců. Má ovšem také funkční hodnotu a to tu, že díky tomuto otvoru dojde k lepšímu usazení a zabezpečení stability nohy. Dalším dílcem je zde pryžový patní napínací pásek (slingshot heel). Ten jsem se snažil tvarovat v jemných linkách a pomocí těchto linií jsem tento dílec vedl až na okraj v patní části. Tím se zvýšila pevnost patního dílce. Nápis se jménem firmy v patní části je umístěn standardně. Dále jsou zde dva PAD pásy, které usnadňují nazouvání a jsou umístěny také standardně i s nápisem se jménem firmy. Podešev je standardní vytažená mírně do paty pro takzvané „hákování“. Jde o pohodlnou designově jednoduchou lezeckou obuv.

4.1.1 Vizuální vývoje a konečný model č. 1

obr. č. 9 vývoj modelu č. 1

obr. č. 10 Model č. 1

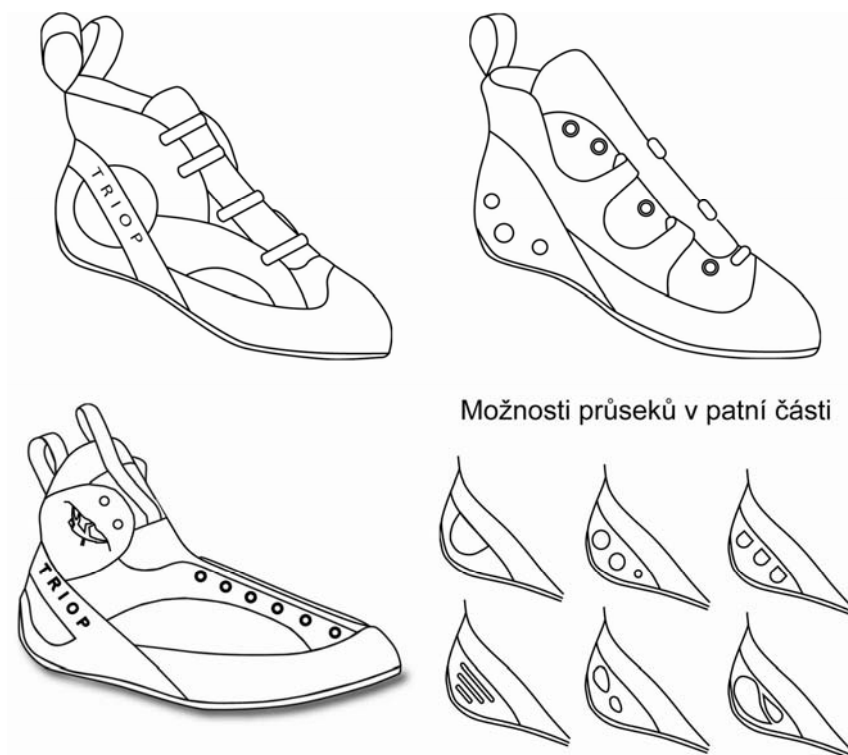

4.2 Model č. 2

(obr. č. 12) – je vytvořen v kotníčkovém stříhu. Tento model je ideální pro lezení v dlouhých cestách, spárovém lezení a v horách. Nabízí komfort. Svršek je tvořen třemi základními dílci a to vnitřním, vnějším vrchovým dílcem a jazykem. Jde o symetrický vzor tudíž vnitřní a vnější dílec je vytvořen stejným způsobem. Vnitřní a vnější vrchový dílec je v barvě bílé ze syntetické usně (CHAMUDE) a podšívkován textilním materiálem (Super Royal). Na tyto dílce jsou dále našity podkroužky taktéž z poromeru (CHAMUDE) v barvě modré. Podkroužky jsou tvarované tak, že zasahují pomocí obloukových tvarů až pod pryžovou obsázku. Díky tomuto tvarování dochází k zajímavému designu a z funkční stránky podkroužky v nártové části zajišťují stabilitu tvaru „lezečky“. Tím je míněno, že obuv nemá tendenci se roztahovat. V kotníkové části podkroužek vzhledově navazuje na nártovou část, z funkčního hlediska lépe usazuje kotník. Toto je ovšem zanedbatelný faktor. Jazyk je vytvořen tak, že v prstní části je rozdělen na dva dílce. Směrem ke špici obuvi je ze syntetické usně (CHAMUDE) v barvě modré a směrem k nártu je vytvořen z černého textilního materiálu, který je jemně polstrován a podšívkován materiálem (Super Royal). Poblíž horního okraje je umístěno standardně logo firmy. K uzavírání je použito černo bílé kulaté PES šněrovadlo a otvory pro toto šněrovadlo jsou vytvořeny výseky ve svršku. Mezi nártní částí a kotníkovou část je umístěno PAD poutko v černé barvě, které vychází z pryžového patního dílce. Opticky tak rozděluje vrchový dílec s podkroužky na již zmíněnou kotníkovou a nártovou část. Šněrování je zde situované až do špice – u tohoto typu obuvi nezbytné. Se stélkou je svršek opět spojen dotykovým švem. V patní části také, ovšem bez vyhnutí do strany – u tohoto typu obuvi to není nutné. V patní části je umístěno PAD nazouvací poutko s firemním nápisem. Spodkové dílce jsou z pryžového materiálu Cling. Obsázka je rovná. Na ní je provedeno kosení z lícové strany. Tím se docílilo zajímavého lemovacího efektu. Zároveň se tím ušetří jedna pracovní operace, a to je broušení v místě kosení. Patní dílec je zde tvarován v jemných liniích s umístěním nápisu jména firmy a průřezy tří různě velkých otvorů, které mají funkci estetickou a v malé míře i funkci odvětrávání. Podešev standardní.

4.2.1 Vizuální vývoj a konečný model č. 2

obr. č. 11 vývoj modelu č. 2

obr. č. 12 Model č. 2

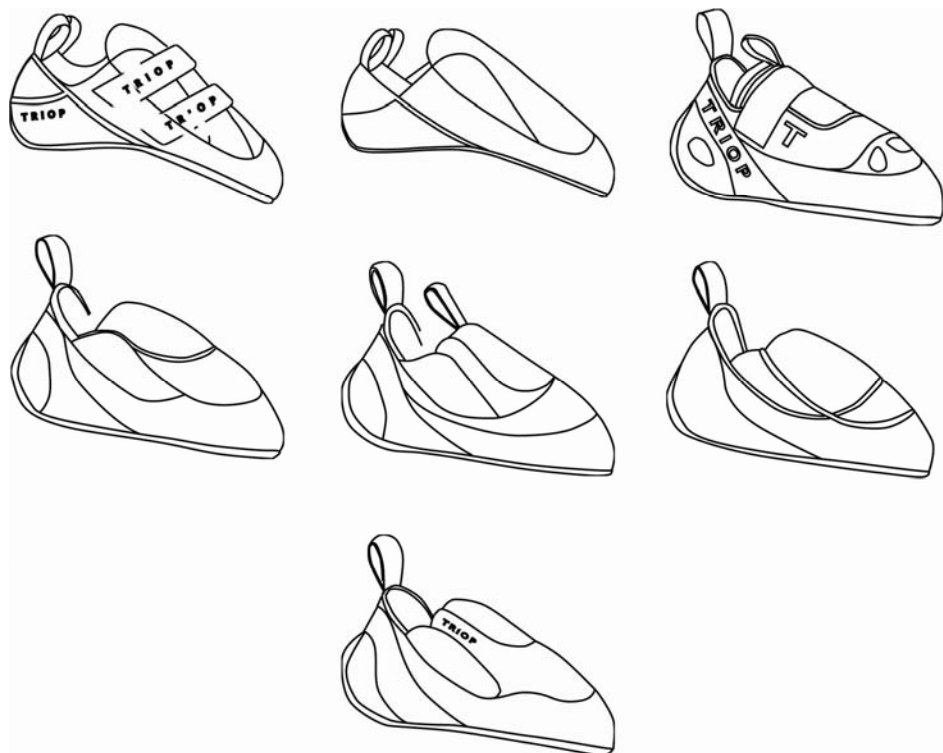

4.3 Model č. 3

(obr. č. 14) – jde o vysoce sportovní lezeckou obuv určenou pro skalní lezení, bouldering, umělé stěny. Stříhově vychází z modelu č. 1 a dotváří tak celou kolekci. Tento typ obuvi je bez uzavírání. Nazouvá se pomocí pružinky, která je umístěná v nártu. Jde o velmi jednoduchý čistý design tvořený jemnými liniemi. Barevnou kombinací se dociluje větší sportovní agresivity čímž bývá tento typ obuvi charakteristický. Nártní dílec je vyroben ze syntetické usně (CHAMUDE) pestré oranžové barvy. Zadní dílce jsou taktéž vytvořeny ze syntetické usně (CHAMUDE) v pochmurnější modrošedé barvě. Uzavírání zde není, nazouvá se pomocí pružinky čímž si tento typ obuvi vysloužil přezdívku „baletka“. Pružinka je v barvě černé. Okraj je lemován PAD lemučkou v černé barvě. Pryžová obsázka je zde téměř shodná s modelem č. 1. Liší se jen většími kruhovými průseky a jemněji tvarovanou linií, která je patrna při čistém bočním pohledu z vnější strany. Zadní pásek taktéž svými liniemi zasahuje až do lemování a je na něm umístěno logo firmy. Patní pryžový dílec svým tvarem taktéž navazuje na vrchové dílce. V patě jsou umístěny dvě nazouvací poutka. Dále je tento model opatřen dalším pomocným poutkem na pružince v nártové části, které usnadňuje nazouvání. Podešev zde taktéž zasahuje až do patní části. Zajímavým prvkem je, že podešev je kosena z viditelné strany, čímž se docílilo více sportovního charakteru. Díky obsázkovému dílci jde o asymetrický typ „lezečky“.

4.3.1 Vizuální vývoj a konečný model č. 3

obr. č. 13 vývoj modelu č. 3

obr. č. 14 Model č. 3

4.4 Umístění loga na obuvi

Logo na lezecké obuvi je umístěno standardně a to na dílci jazyku, patním pásku a nazouvacích poutek, jak je patrné na obrázku níže.

obr. č. 15 umístění loga

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo vytvoření designu lezecké obuvi pro firmu Triop. Snažil jsem se o vytvoření jednoduchého čistého, ale také ekonomického designu této lezecké obuvi, při respektování výrobních pravidel a postupů firmy Triop.

Chtěl bych podotknout, že zpracování této bakalářské práce bylo pro mě velkým přínosem a potěšením, jelikož horolezectví a skalní lezení je pro mě velmi blízkým sportem a také proto, že je mně blízké navrhování sportovní obuvi. Velkým přínosem pro mě byla také samotná realizace obuvi, kterou jsem měl celou dobu možnost sledovat a podílet se na ní. Díky tomu jsem získal cenné zkušenosti s výrobou lezecké obuvi. Během výroby neustále docházelo ke kompromisům a k přetváření vzhledu dílců. Tím jsem získal zkušenost pracovat přímo na místě s dalšími lidmi, rychle se rozhodovat při změnách a improvizovat.

Byly vytvořeny tři páry lezecké obuvi pro rozdílné použití avšak designově velmi příbuzné. Barvy respektují barevnou škálu firmy Triop. Tím se zachoval charakteristický vzhled firmy Triop.

Doufám, že tato práce není přínosem jen pro mě samotného, ale také pro firmu Triop.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- (1) Tomáš Frank, Tomáš Kublák a kolektiv, **HOROLEZECKÁ ABECEDA**, horolezectví, skalní lezení, vysokohorská turistika a zajištěné cesty, speleoalpinismus, canyoning, nakladatelství Epoque 2007
- (2) Vladimír Procházka a kolektiv, **HOROLEZECTVÍ**, Olympia/Praha, 1990
- (3) Yves ballu, **HOROLEZCI**, Z historie evropského horolezectví od konce 15. století po osmdesátá léta našeho věku, BRÁNA
- (4) Bohumil Sýkora, **Pískaři**, Kapitoly z historie lezení v Adršpašsko-Teplických skalách, Nakladatelství JUKO, třetí vydání 2007
- (5) Prof. Ing. Vratislav Ducháček, DrSc., Ing. Antonín Kuta, Csc., **Základy gumárenské technologie**, Praha 1999
- (6) <http://www.triop.cz>
- (7) Firemní katalog, Climbing shoes, sandals and jungle bolte, TRIOP 2008

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. č. 1 *Model CONGA*
- Obr. č. 2 *Model KOVA*
- Obr. č. 3 *Model WINGS*
- Obr. č. 4 *Model Capoeira Ice*
- Obr. č. 5 *Sandál Api*
- Obr. č. 6 *Sandál Terra*
- Obr. č. 7 *STREET 01 Rifle*
- Obr. č. 8 *JUNGLE zelená*
- Obr. č. 9 *vývoj modelu č. 1*
- Obr. č. 10 *Model č. 1*
- Obr. č. 11 *vývoje modelu č. 2*
- Obr. č. 12 *Model č. 2*
- Obr. č. 13 *vývoj modelu č. 3*
- Obr. č. 14 *Model č. 3*
- Obr. č. 15 *Umístění loga*

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I. – VI.- Foto příloha realizovaných modelů

FOTO PŘÍLOHA

